

VILÁGÖSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 augusztus 1, péntek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
192. szám

Márton Áron püspököknek nem lett volna szabad egy méltatlan emberért ellentétet támasztania a nép és papjai között

Takáts Lajos, a magyar parlamenti csoport elnöke Temesvárott ismertette a György Lajos körül keletkezett feszültséget és nyílt kérdéseket tett fel a püspököknek

A Magyar Népi Szövetség és az erdélyi katolikus egyházmegye feje, Márton Áron püspök között nagyon könnyen súlyos következményekkel járó surlódás támadt György Lajos egyetemi tanár leleplezése következtében. Amint előre sejthető volt, György Lajos ahelyett, hogy a reakciós magatartása miatt ért sajtótámadások után visszavonult volna számos vezető tisztségéből, táborát gyűjtötte maga köré, s ez befolyást szerzett a gyulafehérvári püspökségen, körlevél kibocsátására bírta rá a püspököket s nyílt szakítást akar előidézni a katolikus leikései kar és demokratikus nemzeti szervezeteink között.

Takáts Lajos dr. országgyűlési képviselő az elmúlt vasárnap Temesvárt ismertette a püspöki körlevelet s mint a Magyar Népi Szövetség központi végrehajtóbizottságának tagja s a magyar parlamenti csoport elnöke, feltette a kérdést Márton Áron püspöknek, vajjon vállalja-e, hogy egy emberért az egész romániai magyar nép szervezetét megtagadja? A kérdés súlyos és a válasznak nem szabad elmaradnia.

A magunk részéről csupán annyit jegyzünk meg, hogy György Lajos ügyében, aki számára a mi időnk tette lehetővé, hogy az egyházmegye világi elnöke és számos tudományos intézmény vezető tagja legyen, újra a nyilvánosság elé lépünk. Adatról-adatra, nyomról-nyomra derítjük fel a napokban a romániai magyarság színe előtt, hogy Márton Áron püspök káros csemetét vett védelmébe és így felül kell vizsgálnia intézkedéseit.

„Eddigi nagyrabecsülésünk hangsúlyozásával...”

TEMESVÁR. — A Magyar Népi Szövetség temesvári szervezete vasárnap tisztújító közgyűlést tartott székházában, ahol az országos központ részéről Takáts Lajos dr. országgyűlési képviselő, a központi végrehajtóbizottság tagja tartott politikai beszámolót. Az előadó ismertette azokat a hibákat és hiányokat, amelyek alkalmat adtak a hazai és külföldi reakcióknak a demokratikus magyar szervezetekbe és intézményekbe való befurakodásra, majd az egyoldalú sérelmi politika következményét, a nemzeti elszigetelődést bírálta s leszeggezte, hogy a Magyar Népi Szövetség csakis egy erélyes politikai fordulattal védhette ki a reakció sorozatos ármánykodásait.

Előadása során Takáts Lajos dr. képviselő a sajnálkozás szavaival kihangsúlyozásával áttért Márton Áron gyulafehérvári megyéspüspöknek a Magyar Népi Szövetség irányában tanúsított jelenlegi magatartására is. Általános feszültség közepette ismertette a hallgatósággal, hogy a megyéspüspök körlevelet adott ki papjaihoz a György Lajos kolozsvári egyetemi tanár személyét illető legutóbbi támadásokkal kapcsolatban s e körlevél alkalmas arra, hogy a katolikus egyház és a romániai magyarság demokratikus nemzeti szervezete között ellentéteket támasszon.

Eddigi nagyrabecsülésünk hangsúlyozásával — mondotta az előadó — fel kell hívniuk Márton Áron püspök figyelmét arra, hogy állásfoglalását miként értékelik a demokrácia sorniban. Szerintünk tudatosan vagy öntudatlanul a reakció oldalára állott, amellyel szemben pedig előzőleg annyiszor tapasztalhattuk férfias helytállását. Mintán remélni és hinni akarjuk valamennyien, hogy Márton Áron tudására ébredt annak, milyen veszedelmes útra lépett és lehetséges-e is van rá, hogy megállítsa az utat, amelyen tévedése jónak tehető, kötelességünk irányt mutatni neki. Az egyházra itt demokratikus hivatás vár, amelyet be kell töltenie. Az egyház akkor eslekszik becsületesen és a nép javára, ha felméri szavát a népi érdekekben, a népi erőket összekapcsolja és megelégedést és a megnyugvást váltja ki. És a bizalmat a jövő iránt. Demokráciánk előrehalad s ezernyi nehézség és akadály közepette is lerögzze magáról ellenségeit. Politikai életünk megtisztítása erőteljes ütemben folyik. Mielőtt a nép érdekében és uralmáért folytatott politika, Ez bennünket, mint állampolgárokat is megnyugtat, mint nemzeti szellemet azonban a

hallgatóság általános tetszése közepette állapította meg, hogy a püspököknek még akkor sem lett volna szabad egy emberért az egész Magyar Népi Szövetség ellen fordulnia, ha történetesen az illető méltánytalanul érte volna a támadás.

A papok között nagyon sokan vannak — mondotta Takáts Lajos dr. — akik a nép fiait közül kerültek ki és ragaszkodnak is a néphez, de ha püspökük szembeállítja őket

a Magyar Népi Szövetséggel, akkor hová forduljanak? Vajjon milyen szervezetbe akarja vinni őket a püspök? Vajjon ki ellen akarja őket megszervezni és hová akarja vezetni általuk a magyar népet? Márton Áron körlevele felszólította az egyházmegye minden egyes papját, hogy szakítsanak meg minden kapcsolatot a Magyar Népi Szövetséggel és ha annak tagjai, lépjenek ki onnan. Sőt, a körlevél még arra is felhatalmazta a

demokrácia oldalán még szorosabb felzárkózásra készlet abban a tudatban, hogy ez az új nemzeti-ségi egyenjogúságunk teljes és maradéktalan megvalósulásához vezet.

Ebben a nagy történelmi pillanatban azonban nekünk, a haladó román demokrata erők szövetségeseinek ismétellen le kell szögezzük: amint nincs és nem lehetett kegyelem és elnézés Maniu reakciós fasiszta pártja számára, nincs és nem lehet kegyelem magyar szövetségeseik számára sem. Könyörtelenül le kell lepleznünk őket s ki kell zárniuk közéletünkől. Ezt követeli ma tőlünk demokráciánk és ezt követeli nemzeti öntudatunk is.

Maniu és Mihalache szembesítése

Mihalache és büntársainak külföldre való szökési kísérletével kapcsolatosan a hatóságok széles körben folytatják a vizsgálatot. Iuliu Maniut, a feloszlott nemzeti parasztpárt volt elnökét újlágr részletesen kihallgatták, hogy teljes világosságot derítsenek az összeesküvés és az államrend felbontására irányuló kísérlet minden fontos részletére.

75 vádlott áll az aradi ITA-gyár lázadási bűnperében a katonai törvényszék előtt

TEMESVÁR. — A katonai törvényszék nagy érdeklődés mellett folytatja az aradi ITA-gyárban a folyó évi április 25-én történt véres eseményekkel kapcsolatos bűntény tárgyalását. A katonai törvényszék elnöke Nicolau Anton hadnagy, szavazó bírói J. J. Petru és Petre Pavel hadnagyok, míg a vádat Parvu Ilic hadnagy vezeti. A vádlottak között 21 a nő.

A terjedelmes vádirat utal arra, hogy április hó végén rendbontó elemek rémhíreket kezdtek terjeszteni, a munka abbahagyására bujogatták az ITA-gyár munkásait,

papokat, hogy ezt az elhatározását közöljék a néppel.

A körlevél ismertetése után a szónok Márton Áron püspök személyére tért ki s kifejezésre juttatta azt a megdöbbenést, amelyet a körlevél éppen a püspök általánosan megbecsült volta miatt keltett.

— Mi, akik a Magyar Népi Szövetség legfelsőbb posztjain állunk — folytatta beszédét az előadó — tiszteltük és becsültük Márton Áront, ahogy tisztelte és becsülte Erdély minden becsületesen gondolkodó embere. Ott ismertük meg Márton Áront a munkatáborokban, amikor a diktatúra veszélyével szemben kockázatot vállalva meglátogatta sínylődő magyar testvéreit. Amikor Hitler hadserege előzönlötte Magyarországot és megkezdődött a kegyetlen hajsz a zsidóság és a baloldali elemek ellen, ő volt az, aki kiállott a kolozsvári nagytemplom szőszékére és felemelte szavát az embertelenségek ellen. Tudomásunk van arról is, hogy szembefordult a régi Magyar Népközösség reakciós vezérével, Gyárfás Elemérrel, aki a Sztójay-kormányt is ki akarta szolgálni. Erdély ed-

dig ilyenek ismerte és becsülte Márton Áront. Hogyan tehetné meg ezek után, hogy nem fordul hozzánk, amikor a Világosság cikke neki rosszul esett? Nem ezt tette. Mi pedig kijelentjük, hogy le fogunk süjtani mindenikre, aki a demokráciával szembe száll, még akkor is, ha azelőtt barátunk volt.

Takáts Lajos dr. ezután adatokkal igazolta, hogy a katolikus egyházon belül is milyen aknamunkát végez a reakció. Rámutatott a moldvai csángó-magyarok rettenetes helyzetére és elmondotta, hogy ott jancsarlelkű katolikus papok valóságos középkori szolgáltságban tartják híveiket. A multban 'csendőrrökkel verették meg azokat a csángókat, akik magyarul mertek imádkozni és templomaikban magyar prédikációt kívántak. Ma már lehetőség adódott arra, hogy a moldvai csángók is kivehessék részüket a nemzeti egyenjogúság alapján az anyanyelv szabad használatából, de a Magyar Népi Szövetség minden törekvése a moldvai magyarság felkarolására beleütközik a katolikus egyház reakciós elemeinek népellenes elfogultságába és gyűlöletébe. Ugyancsak adatokkal igazolta Takáts Lajos dr. az erdélyi egyházmegyén belül meghúzódtott reakciósok népellenes tevékenységét is és ismertetette a hallgatóság előtt György Lajos egyetemi tanár multbeli aknamunkáját az erdélyi magyar írók, egy Benedek Elek, egy Szombati Szabó István, egy Szentimrei Jenő, egy Kuncz Aladár ellen. Sajnálatlaltal állapította meg, hogy Márton Áron körlevelében, méltatlan emberre pazarolt erőt, érdemtelen személyért sodorta ellentétbe és nem egy esetben válságba papjait és híveit, meghasonlást teremtve György Lajosért a katolikus hívek és a magyar nemzeti szervezete között.

— Nehezemre esett ezeket a kemény szavakat elmondanom, amelyek azonban el kellett mondanom. Elnézést kérek, ha sötét kilátásokat nyitottam, de a hibákra való rámutatás nélkül — ninosen tisztulás és felemelkedés — zárta be szavait Takáts Lajos dr.

A zsúfolt nagyterem hallgatósága mindvégig fokozódó helyesléssel kísérte az előadó szavait, majd a teljes együttérzés jegyében percekben át tapsolt és éljenzett.

Éles ellentét Maniu és Mihalache vallomása között

Az a népi erő, mely 1945 márciusában Radescu bábormányát elcsodorta és az ország élére segítette Románia első demokratikus kormányát, újabb hatalmas győzelmet aratott. A július 14-iki nemzet-és országjáró szökési kísérlet óta szerzte az országban száz és száz ezer munkás, földműves és haladó értelmiség követelte Maniu parasztpártjának feloszlását. A bormány meghallgatta a széles népi rétegek jogos követelését és július 30-án — amint azt már jelentettük — kimondotta a feloszlását.

A Maniu-féle Nemzeti Parasztpárt feloszlásával végleg megdőlt a reakciósok, legionáriusok, imperialisták, sovinszjak és nemzetiségi izgatók leghatalmasabb bástyája. Az ország'bet-és külpolitikai irányvonalaának megváltozására, a földtelenceknek kiosztott földek visszaadására, a haladó demokrata erőknek a politikai élet teréről való kizűrésére sem spekulálhatnak többé. Sem azok, akik nyíltan melléjük állottak, sem azok, akik a kívánság kényelmes álláspontra helyezkedve, a nempolitizálás jelszavával voltaképpen a „nagy május” Maniu visszatérését lesték. Álmuk végleg szertefoszlott.

Demokráciánknak ez az újabb győzelme minden becsületes, népe érdekeiben gondolkodó emberből a megelégedést és a megnyugvást váltja ki. És a bizalmat a jövő iránt. Demokráciánk előrehalad s ezernyi nehézség és akadály közepette is lerögzze magáról ellenségeit. Politikai életünk megtisztítása erőteljes ütemben folyik. Mielőtt a nép érdekében és uralmáért folytatott politika, Ez bennünket, mint állampolgárokat is megnyugtat, mint nemzeti szellemet azonban a

napig tart és azután kerül sor a tanuk kihallgatására.

A FASISZTA „KERESZT-TESTVÉREK” BÜNPERE

A bukaresti I. számú katonai törvényszék Filip hadnagy-ezredes elnökletével szerdán reggel kezdte meg az Északmoldvában leleplezett fasiszta szervezet, a „Kereszttestvérek” bűnperének tárgyalását. Ez a fasiszta szervezet Suceava, Dorohoi, Botosani és Radauti vidéken volt legionáriusok, egyetemi hallgatók és körépiskolások bevonásával földalatti fasiszta szervezkedést folytatott és „Jasol” című illegális lapja révén antidemokrati'us, sovinszta eszméket és fajelméletet hirdetett.

A szervezetet, melyet egy Puscasu Mihai nevezetű volt legionista vezetett 12 társával, még május 8-án fedezték fel az állambiztonsági szervék. A vezetősémeleknél letartóztatásukkor gyanymennyiségű fasiszta röpiratot, több önműködő fegyvert, pisztolyt, lőszeret, hamisított bejelentőlapot és katonai könyvecskéket találtak. Amint a vizsgálat során kiderült, a „Kereszttestvérek” szervezetét Carausu Adrian legionista tevékenységért elítélt suceavai egyetemi hallgató szervezte meg a suceavai teológiai akadémián és a kereskedelmi licumban.

A tárgyaláson a szervezet letartóztatott tagjai ellen az állam egységének megbontására irányuló törekvésért emelték vádat. A kihallgatottak nagyrésze beismerte bűnösségét.

A katonai törvényszék a letartóztatottakon kívül még 53 személyre terjesztette ki a vizsgálatot azzal az alappal gyanulva, hogy szinten részesei az északmoldvai fasiszta-legionista szervezkedésnek.

Kizárások Tordán a Magyar Népi Szövetségből

Intézőbizottsági ülést tartott a torda-aranyosmegyei MNSz

TORDA. — A MNSz torda-aranyosmegyei szervezete az elmúlt napokban intézőbizottsági ülést tartott, amelyen Bende Béla megyei elnök, országgyűlési képviselő elnökölt. Az országos végrehajtóbizottságot Mezei Lajos központi kiküldött képviselte, ki részletesen tájékoztatta az egybegyűlteket a bukaresti országos végrehajtóbizottság határozatairól. Beszédében kiemelte, hogy az országos végrehajtóbizottság határozatai gyakorlati uton kell hogy megvalósuljanak. Különösen felhívta a megyei szervezet vezetőségének a figyelmét, hogy az intézőbizottság, de általában az NMSz vezetőségét a dolgozó magyarságot alkotó munkás, haladó értelmiségi és földművelés rétegek kell hogy alkossák. Legfontosabb feladat pedig, mely késedelmet nem szenvedhet, a demokratikus pártokkal való együttműködés kiépítése. Belpolitikai kérdésekkel kapcsolatban felszólította a megye magyarságát, hogy fokozottabb mértékben vegye ki részét egy a gazdasági, mint az ujjáépítési munkában. A gabona-beszolgáltatással foglalkozva pedig rámutatott, hogy az a dolgozó földművesek és a munkások, valamint haladó értelmiség érdekét szolgálja. Végezetül a MNSz át-szervezését és megújítását szolgáló feltevésekről és követelményekről beszélt.

Az intézőbizottság határozatilag hívta fel a végrehajtóbizottságot, hogy a tisztogatásra vonatkozólag

tegyen javaslatot és jelölje meg azokat a személyeket, akik akár politikai magatartásuk akár más szempontok miatt nem képviselik a széles népi rétegek érdekeit.

Ugyancsak a napokban tartotta tisztogató gyűlését a MNSz tordai szervezete is. Ennek során többeket dorgálásban részesítettek, míg másokat eltávolítottak a szervezetből.

Dorgálásban részesítették Finta Andort, az EMGE volt felügyelőjét MNSz-ellenes magatartása és fegyelmeztetése miatt, Ady Sámuel demokratiaellenes magatartása miatt.

Kizárták Sebesi Sándor dr. ügyvédet, a helyi szervezet volt elnökét, aki utóbb egyuttal kulturfelelős is volt és ilyen minőségében a szervezetben bomlasztó tevékenységet kísérelt meg. Ugyancsak eltávolították Gegesi György volt MNSz-titkárt, aki demokrátaellenes körökkel tartott fenn bizalmas kapcsolatot és titkári munkájának szándékos elhanyagolásával akarta megbénítani a szervezet életét. Hasonló módon kizárták Frank Pált, aki a Volksbundnak volt tagja. Szabó Zoltán lelkes MNSz-ellenes és antidemokratikus magatartásáért, míg Nagy Imre mérnököt MNSz-ellenes propaganda és demokrátaellenes kijelentései miatt zárták ki a szervezet tagjai sorából.

Az aranyostordamegyei szervezetek életében meginduló tisztoga-

tási munkálatok csupán kezdetét jelentik annak a folyamatnak, amely az ország többi részében már nagyjában lezajlott, de amelyből Aranyostorda megye demokratikus magyarsága sem akar kimaradni. Ez a folyamat sok olyan kérdést fog tisztázni ebben a megyében is, amely hozzájárul majd ahhoz, hogy egészségesebb és demokratikusabb munka alakuljon ki.

A közszükségleti cikkek új elosztása

BUKAREST. — Az ország gazdasági helyreállítására és a pénz stabilizációjának keresztülvételére kiküldött miniszterközi bizottság július 28-i ülésén a lakosság elsődleges közszükségleti cikkekkel való ellátásának kérdését vitatta meg.

A megbeszélés során megállapították, hogy az elsődleges közszükségleti cikkek közül a legtöbbet a széles népi rétegek egyáltalán nem tudják megvásárolni a hatalmas méretű spekuláció miatt. A miniszterközi bizottság ezért az elsődleges közszükségleti cikkek elosztásának új formájára tett javaslatot a minisztertanácsnak.

65.000 lej a szovjet buza kilója

Zöldséggyűjtő központot létesítettek Kolozs megyében

KOLOZSVÁR. — Kolozs vármegye egyeztető bizottsága Bianu Petre dr. megyefőnök elnökletével július 28-án a vármegyházán gyűlést tartott, amelyen fontos közérdekű kérdéseket tárgyaltak. Az értekezleten a következő határozatok hozták: Megalkították „Orezul“ néven a zöldséget és a főzeléket összegyűjtő hivatalt. Ennek a hivatalnak célja, hogy közvetlenül a termelőktől vásárolják meg a zöldségféléket. A termelők másnak nem adhatnak el főzeléket és zöldséget, csakis az „Orezul“-nak, amely azokat az ellátószerveket közt osztja szét.

Megállapították a malmok által az őrlésért számítható vámot is. A határozat értelmében Kolozs megye területén a malmok őrlemények után 12 százaléknál nagyobb vámot nem szedhetnek. Kötelesek a malomtulajdonosok az így begyűlt őrlési gabonavámot hivatalos áron az állami gyűjtőhelyeken átadni. Jövőben minden malom mellé ellenőrt neveznek ki,

akik mind a vámbeszedést, mind a vámbeszolgáltatást ellenőrzik.

A falusi malmok vámját a jövőben átányban, míg a nagymalmoké a megőrölt gabonamennyiség után állapítják meg. Mindazoknak a malomtulajdonosoknak malmát, akik a megállapított vámot az őrlés követő hónap elejéig nem adják át, lepecsételik és ellenük eljárást indítanak.

A gyűlés megállapította a szovjet buzából őrölt liszt árát is. A határozat értelmében az ellátószervek által kiosztott szovjet liszt ára kilónként 65.000 lej, míg az abból visszamaradt korpát 30.000 lej. Azok az ellátószervek, amelyek a megállapított összegnél többet fizettek be a Plugarul szövetkezetnek, a többletet vissza fogják kapni.

Tekintettel arra, hogy a megye területén az engedélyezett malmok mellett sok helyen engedély nélkül is működnek malmok, a bizottság intézkedett, hogy az engedély nélküli malmokat azonnali zárják be, sőt még a törvényesen

Délben a francia vendégeket Teohari Georgescu belügyminiszter látta vendégül. Ugyancsak kedden délután a francia vendégek résztvettek a volt szenátus termében a román írók és újságírók összejövetelén. Elsa Triolet és Louis Aragon a francia haladószellemű irodalom kérdéséről tájékoztatták a megjelenteket. A fogadáson megjelent Eftimiu Victor, a Román Írószövetség elnöke is.

Este az Egyetemi Kultur Intézet rendezett fogadást Elsa Triolet és Louis Aragon tiszteletére. A fogadáson megjelent Livezeanu Octav tájékoztatóügyi miniszter, Jean Paul-Boncour, Franciaország bukaresti megbízottja, Philippe Rebeyrol, a bukaresti Francia Intézet igazgatója, valamint a román művészeti és közélet számos ismert személyisége.

Borzalmas robbanás Brest francia kikötőben

PÁRIZS. — A nyugatfranciaországi Brest kikötőben felrobant egy nitrátot szállító norvég hajó. A szerencsétlenségnek a hajó személyzetéből husz halálos áldozata van.

A robbanás következtében meggyulladt egy kikötői gáztartály s a tüz egy időre teljesen elszigetelte

a kikötőt. A lángok a város üzleti negyedére is áttértek. A szerencsétlenség olyan arányú, amilyenre békeidőben Franciaországban emberemlékezet óta nem volt példa. Sok bresti lakos hajléktalan maradt. A norvég hajó kapitánya a mentés közben életét vesztette.

Helyreigazítjuk HANKÓNÉT!

Lopunk egyik legutóbbi számában lelepleztünk egy Hankóné nevű kolozsvári asszonyt, aki sokmillió lej értékű gyógyszerit továbbá zúrt cukrot, lisztet „gyűjtött össze“ a Szovjetunióból hazatérő hadifoglyok részére. Cikkünkkel kapcsolatosan a kolozsvári Zsidó Kórház vezetőségének nyilatkozata alapján közöljük, hogy Hankóné a Zsidó Kórháztól, sem gyógyszert, sem pénzt vagy élelmet nem kért és nem is kapott.

Amikor ezt megállapítjuk, ismételt leszögezzük azt, hogy Hankóné a kolozsvári Hintz György-féle, dr. Cseresznyés, Mártonffy, Apostol és Lacza gyógyszeráraktól többször kért és kapott gyógyszereket, élelmiszereket pedig számos kolozsvári cégtől és szövetkezettől a hadifoglyok részére.

Hankóné a sajtótörvényre való hivatkozással cikkünk állításainak helyreigazítását kérte. Eleget teszünk kérésének és helyreigazítunk. Megállapítjuk, hogy Hankóné az erre egyedül illetékes Demokrata Nők Szövetsége, Népvédelem és a MNSz női bizottságának előzetes tudta, beleegyezése és engedélye nélkül önként végezte a gyűjtést és annak eredményéről soha senkinek nem számolt el. Súlyosbította eljárását azzal, hogy többször jelentkezett a gyűjtési mozgalomban való részvételre a Házalók Otthonánál, kétségét ajánlotta fel a közösségi munkában való részvételre, de többet nem láttuk.

Kérdjük Hankónét: kinek és mikor számolt el a hadifoglyok részére gyűjtött különböző adományokkal és miért volt szükséges arra, hogy a legtöbbet bírálatlanul legkorábban alakuljon ki személyével és tevékenységével szemben? Ki hatalmazta fel arra, hogy engedély nélkül keresse fel a gyógyszerárakat, kereskedőket és iparosokat? Nem gondolja Hankóné, hogy az engedély nélküli gyűjtés törvénybeütköző esemény s természetesen nem vonja maga után a gyűjtés és felelősségvétel? Hankóné helyreigazítást kért. Mi helyreigazítottuk őt és eljárását. A többi a közvélemény elbírálására bizzuk.

HADIFOGOLY HIRADÓ

KOLOZSVÁR. — A Foksányban, Máramarosszigeten és a Szovjetunió táboráiban lévő hadifoglyok névsorát július 12-i számunktól kezdődően folytatólago-

san közöljük, valamint a hozzátartozók üzeneteit is, a foksányi és máramarosszigeti táborokba.

üzenik, hogy az egész család jól van és szeretettel várják. — Rámay Attilának üzenik Kolozsvárról: Idehaza minden

rendben, valamennyien nagyon várunk. Édesanyád, Sanyi, Tibor szeretettel csókolnak. Szeretettel ölel Nagy József.

Foksányban vannak:

Berényi László Temesvár, dr. Hubes Péter Sepsiszentgyörgy, Vásárhelyi Károly Temesvár, Gálfalvi Pál Makkfalva, Vlasin Lajos Sárköz, Szász Antal Zetelaka, Balogh Béla Szentháromság, Pápai

Gyula Marosvásárhely és Bodó Jenő tanár, Rozsnyai Sándor, Gönczi Károly, Sebestyén György és Tőkés Gyula helységnev nélkül.

Üzenetek a foksányi táborba:

Simon Jánosnak 7148 D üzeni felesége és gyermekei Kolozsvárról, hogy jól vannak és várják mielőbbi hazaérkezését. Kéri, üzenjen a „Világosság“ útján, hogy azonos-e Simon János cipéssel? — Mihály Györgynek üzeni felesége, gyermekei és az öregsziülők Ketesdről, hogy jól vannak és várják haza. — Deák Sándornak 148/26 üzeni felesége és szülei Kideből, hogy jól vannak és szeretettel várják haza. — Kovács Györgynek üzeni édesapja, édesanyja és testvére Ketesdről, hogy egészségesek és várják haza. — Mányi Sándornak 7159/8 üzeni édesanyja és nővére, hogy jól vannak, az üzenetet megkapták és várják haza. — Péter Istvánnak 7148 üzeni felesége, kislánya és szülei, hogy jól vannak, egészségesek, szeretettel visszavárják. — Kálmán Ferencnek 7148 üzeni édesapja, édesanyja és testvére, hogy jól vannak és türelmetlenül várják. — Vincze Sári Istvánnak Zentelkéről üzeni felesége, fia és leánya, hogy jól vannak és szeretettel várják. —

Gábor Andrásnak üzeni Zentelkéről felesége és leánya, hogy jól vannak és szeretettel várják. — Bogya Gézának 11072 üzeni Kolozsvárról: Mindnyájan jól vagyunk, szeretettel várunk haza. Anyuka és apu. — Szilágyi Lajosnak 145/2 üzeni Kolozsvárról felesége és kislánya Böske, hogy jól vannak és mielőbb hazavárják. Most a Pata-utca 40 szám alatt laknak. Édesanyja, Pityuka és az összes testvérek jól vannak, egészségesek és ők is türelmetlenül várják. — Kozma Istvánnak 7177 üzeni családja, hogy mindnyájan jól vannak és szeretettel hazavárják. — Kudor Andrásnak 7177 üzenik: egész családja jól van, mielőbb hazavárják. — Balázs János Bandinak 119/1 üzenik Sárvasárról: felesége és kislánya jól vannak és nagyon várják haza. Apósa üzeni, hogy jól van és türelmetlenül várja. — Kolozsvári Lajos zászlósának 395/5 üzeni édesanyja Felvincről: Mindnyájan élünk, jól vagyunk és szeretettel várunk haza.

Ki tud rólok?

Varga László 23 éves, volt kolozsvári egyetemi hallgatóról, aki 1945-ben a hazatérőktől Ufában beteg lemaradt. Értésítést kér édesanyja özvegy Varga Károlyné, Déva, Eminescu-utca 98 címre.

Boros Mártonné Kolozsvár, Tamás András-utca 16 alatti lakos kéri a hazatérő hadifoglyokat, ha tudnak valamit férjéről, Boros Márton Dermata-munkás sorsáról, értesítsék a fenti címre. Férje a 105-ös légvédelmi tüzéreként szolgált és Budán, a Hármashatárhegyen esett fogságba 1945 januárjában. Allítólag a bajai fogolytáborban látták utoljára.

Tamás Ferencről, aki 1911 március 18-án született, Szamosfalván a huszárokban szolgált és 1943-ban tünt el a Don melletti harcokban. Anyja neve Tamás Ilona. Értésítést kér édesapja, Tamás

türellemmel, mindenki dolgozik értük és szeretettel várják őket haza. — Lukács István Andrásnak üzeni édesanyja és testvére, hogy jól vannak és szeretettel hazavárják. — Demeter Tibornak 531/3 üzeni felesége Jákótelkéről, hogy mindnyájan jól vannak és szeretettel várja az egész családot. — Bogya Gézának 110/2 üzenik Kolozsvárról: Mindnyájan jól vagyunk, szeretettel várunk haza. Anyuka és apu. — Kozma Andrásnak 102

Máramarosszigetre szóló üzenetek:

Szalma Istvánnak üzeni Kolozsvár, Nyárad-utca 6 alól felesége, hogy jól van, egészséges, a dohánygyárban dolgozik és szeretettel várja mielőbbi megérkezését.

Gellért Istvánnak üzeni felesége Kolozsvár, Bob-utca 11 alól: Türelmetlenül és sok szeretettel vár Böskeid és Pömpökéd. — Szabó Miklósnak és Pócs Ferencnek Bánffyhyunadról üzenik feleségeik, Böske és Ilonka, hogy legyenek

LEGUJABB:

Két részletben, augusztus 1-én és 15-én megkapjuk a teljes havi lisztfejadagot Öthavi cukrot osztanak ki egyszerre

KOLOZSVAR. — Kolozs megye és Kolozsvár város dolgozói július hónapra járó lisztfejadagját abból a búzából, amelyet a Szovjetunió külföldi Romániának, már réggen megkapta. Azóta is érkeztek újabb búzazsákok ezek egyrésze Kolozsvár város, másrészt a megye ellátásának kenyérfejadagját biztosítja. Munkatársunk felkereste Bianu Petre dr. főispánt, aki a következőket jelentette ki:

— Nyugtassák meg a város dolgozóit és azok családtagjait, hogy augusztus hónap első napjaiban félhavi lisztfejadagukat előre meg fogják kapni. A hónap közepén a második részletet is megkapják pontosan. Szeptemberben már egész hónapra egyszerre kiadják a lisztet.

— A Szovjetunió jóvoltából Kolozsvár is gabonajuttatásban részesül és így biztosítani tudjuk ellátásaink augusztusi kenyér-szükségletét is. A buza már rég itt van és nagyrészt a malmok már

meg is őrölték. Bianu Petre dr. kijelentette továbbá azt is, hogy a megyének azok a községei, amelyek július hónapban nem részesültek lisztjuttatásban, augusztus hónapban megkapják.

Munkatársunk a vármegyei közellátás vezetőjétől arról is értesült, hogy a közellátásügyi miniszter nemskóra kiutalja a június-októberi, tehát 5 hónapra esedékes cukorfejadagot. A cukor kiutalása eddig azért késétt, mert az ellátószervek részéről a minisztérium egyes hanyag ellátószervektől nem kapta meg és így a szükséges központosítást és egyszerűsítést nem tudták befejezni.

Ezek szerint tehát napok kérdése, hogy Kolozsvár és az ország többi részének lakói is megkapják a várvárt 5 havi cukorfejadagjukat.

Nyílt színvallásra kényszerítik a katasztrófális adópolitikát folytató Alexandrini pénzügyminisztert

Vinte kommunista képviselő éleshangu interpellációja a parlamentben

BUKAREST. — (Tudósítónk telefonjelentése.) A képviselőház szerda délutáni ülésén Belea Miron alelnök elnökölt. Napirend előtt több felszólalás hangzott el, majd a képviselőház feszült érdeklődése közepette Vinte Ioan kommunistapárti képviselő interpellációt intézett Alexandrini pénzügyminiszterhez.

Közel kétórás interpellációjában élesen bírálta a miniszter pénzügyi politikáját. Rámutatott arra, hogy június végén már intézett kérdést a pénzügyminiszterhez, azonban a pénzügyminiszter nem volt hajlandó kimerítő választ adni. A továbbiakban rámutatott arra, hogy az ország újjáépítése, a gazdasági élet megerősítése, a stabilizáció keresztülvitele kiegyensúlyozott, tervszerű pénzügyi politikát tesz szükségessé. Ezzel szemben a pénzügyminiszter pénzügyi adópolitikája nem ezt mutatja. Az adóterheket a kis jövedelemmel rendelkezők viselik. A képviselő részletes adatokat hozott fel annak bizonyítására, hogy a pénzügyi közegek a kisemberek, a kis jövedelemmel rendelkezők adójának a behajtását szorgalmazzák. Kiemelte, hogy a személyzeti és alkalmazotti adó behajtásának az összege jóval felülmúlja a nagyvállalatok adóbehajtását. Rámutatott ugyanakkor arra, hogy a három hónapra előírányzott állami bevételek összege az egyhavi előirányzat összegét sem haladja meg.

A ház helyeslése közepette tette fel kérdést, hogy a pénzügyminiszter milyen intézkedéseket fogantatott a szabatások és a "feketézők" megadóztatására? Személyre vetette a miniszternek, hogy a minisztériumában több egykori németbarát magasrangú tisztviselő van és tölt be vezérigazgatói tisztséget. Nagy érdeklődéssel kísért interpellációját végén követelte, hogy Alexandrini pénzügyminiszter tegyen részletes jelentést a képviselőház pénzügyi bizottsága előtt és terjesszen be részletes pénzügyi tervet.

Az interpelláció után Alexandrini pénzügyminiszter beszélt a közel másfélórán át igyekezett megvédeni pénzügyi politikáját.

BEZÁRTÁK A FŐVÁROSI MANISTA PÁRTHELYI-SÉGET

A hivatalos lap szerda reggeli számában megjelent a nemzeti pa-

rtizipárt feloszlataáról szóló törvény. A fővárosi hatóságok szerdán reggel lezárták a párt bukaresti helyiségeit és átvették irattárát.

KETTÉSZAKAD A BRATIANU-PÁRT

Fővárosi politikai körökben számolnak a Brătianu-féle liberális

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium rendeletére

tilos a vámoknál az élelmiszerek után bármilyen vám vagy illeték szedése

Megkönnyítik a városi lakosság élelmiszerekkel való ellátását

BUKAREST. — Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium újabb rendeletet adott ki, amellyel szabályozta a termelőknek a hivatalos és szabad áron történő eladásának módozatait. A rendelet értelmében a termelők közvetlenül a fogyasztóknak a napi hivatalos árjegyzékben vagy rendeletben

előírt áron kötelesek termékeiket eladni, viszont a kiskereskedőknek szabad megegyezés alapján árusíthatnak.

Az élelmiszerek árának olcsóbátétele és a felhozatal fokozása érdekében a termelés színhelyétől az értékesítés helyéig, tehát a piacig a rendelet megszüntet mindenemű ellenőrzést az ilyen cik-

kekkel kapcsolatban. Egyidejűleg a rendelet megtiltja, hogy a kereskedelmi és iparkamarák, a községi előljárásságok, vagy bármely állami vármegyei, vagy községi hatóságok bármely vámnal az élelmiszerek után az eddig szokásos vámot vagy illetéket fizettségükkel kapcsolatosan. Egyidejűleg a rendelet megtiltja, hogy a kereskedelmi és iparkamarák, a községi előljárásságok, vagy bármely állami vármegyei, vagy községi hatóságok bármely vámnal az élelmiszerek után az eddig szokásos vámot vagy illetéket fizettségükkel kapcsolatosan. Egyidejűleg a rendelet megtiltja, hogy a kereskedelmi és iparkamarák, a községi előljárásságok, vagy bármely állami vármegyei, vagy községi hatóságok bármely vámnal az élelmiszerek után az eddig szokásos vámot vagy illetéket fizettségükkel kapcsolatosan.

Ujabb részletes utasítás a cséplésre, a gabona-beszolgáltatásra és a természetbeni adózásra

BUKAREST. — A kereskedelem- és iparügyi minisztérium, valamint a belügyminisztérium — amint már röviden jelentettük — újabb utasításokkal látja el a cséplési gabonagyűjtő és gabonaelraktározó bizottságokat.

Az utasítás első pontja kimondja, hogy egyetlen cséplőgépet sem kezdheti meg a működését mindaddig, amíg a cséplési bizottság meg nem alakul.

A községi jegyzők és bírók kötelesek felülvizsgálni, hogy alkalmazták-e az összes törvényes rendelkezéseket a beszállítandó mennyiség kiszámításánál, a számítást jól végezték-e, helyesen vezették-e be a cséplési bonba, továbbá, hogy a termelői bejelentés a valóságnak megfelelő-e, nem osztották-e szét a birtokot és a mezőgazdasági termékeket az azzal a céllal, hogy a törvényes beszállítási mennyiséget csökkentse? Kötelesek felülvizsgálni továbbá azt is, hogy vajon a vetőmag meghagyására bejelentett vetésterület az igazságnak megfelelően jelentették-e be a termelők, cséplés előtt nem verték-e ki a kénvőköt a magot s hogy a cséplőgépeknél a mérest pontosan végzik-e?

A községi bírók és jegyzők naponta kötelesek állományban a cséplési naplókat. Az állomány a termelő bármilyen mértékű megkárosításáért személyileg és anyagilag felelősek.

A járásbírók azonnal letartóztatják mindazon bírákat, jegyzőket és cséplési bizottsági tagokat, akik nem a törvényes rendelkezéseknek megfelelően járnak el. A visszaváltás sulyossága szerint leállíthatják a cséplőgépet, vagy esetleg egy egész körzet cséplését is.

A gazdasági kamarák kiküldöttjei szintén kötelesek ellenőrizni a termelők bevallásait, valamint azt, hogy az INCOOP megbízottai megfelelő módon raktározzák-e el a begyűjtött gabonát. A pénzügyi közegek és adóellenőrök a mező-

gazdasági adómegállapítás helyességét vizsgálják felül.

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium újlag leszögezi, hogy a termelők ugyanazon fajta gabonát egyszerre kötelesek kiadni, tekintet nélkül arra, hogy a gabona saját kezelésben lévő, vagy pedig részese vagy bérből kiadott ingatlanokról származik.

A beszállítandó mennyiséget a vetőmag levonása után megmaradt gabonamennyiségből számítják ki. Minden más levonás szigorúan tilos. A 7 százalékos cséplési vám a készpelt összeg-gabonamennyiségből számítandó ki.

A természetbeni mezőgazdasági adó kiszámításánál a termelők egész szántóterülete veendő alapul. Figyelembe kell venni mindenkor azt, hogy a megye, járás vagy község melyen osztályba van beszállva. A természetbeni adó közvetlenül a cséplőgépnél kötelesek befizetni, még pedig azon terület után, amelyről a készpelt gabona származik. Ahol nem így számították ki az adót, ott haladéktalanul újra kell kiszámítani. Szigorúan tilos, hogy a megyei hatóságok bármilyen néven nevezendők alá részleges, akár teljes adókedvezményt nyújtsanak. Az adókiszámításnál a föld hektárban számítandó.

A beszállítandó mennyiség, valamint a cséplési vám kiszámítását a cséplési bizottság előtt végzett gabonamérés után kell vé-

Petőfi ü-repli a „Tribuna Noua”

KOLOZSVAR. — A „Tribuna Noua” tegnapi számában Isacu Gheorghe „Petőfi sirjánál” címen a nagy magyar szabadságharcos költő halálának évfordulójáról emlékezett meg.

— A romániai magyar nép — írja a „Tribuna Noua” — ebben az évben Segeşváron az egész román néppel, katonai és polgári hatóságokkal karöltve, különös fényrel ülte meg ezt az emlékezést. Ugy hiszünk, hogy a világ megbecsülését is kiérdemlő legnagyobb magyar költő egyéniségét nekünk románoknak is meg kell ismernünk, de más-képpen, ahogyan azt az elmúlt években hallottuk olyanok részéről, akik a költő tiszta nevét saját sovén céljaikra és az Erdélyben évszázadok óta együttélő nemzetiségek elleni uszításra használták fel.

A cikkirő részletes Petőfi-életrajzt közöl és kijelenti, hogy Petőfit, a köztársasági és szabadságharcos gondolat egyik legkimagaslóbb ideológusát, úgy kell nézünk, mint a szocializmus utódját. Eppen ezért, a cikkirő szerint is, megbocsájthatatlan, hogy az 1848-as román vezetőik más utat választottak és a Habsburgok hamis ígéreteiben bíztak, a költővel ellentétes tábort választották.

— Minden reakciós és sovínista érzés el kell, hogy halványuljon és a Segeşvár mezején ismeretlen sírban fekvő nagy harcos emlékezetekor a kegyes tiszteltetés olyan új lerakott kell legyen, amely az együttélő Erdélyi népek barátságának alapját építi tovább — fejezi be cikkét a „Tribuna Noua”.

gezni. Minden más eljárás szigorúan tilos.

A lemérésnél kötelesek lemérni az első, második és harmadosztályu búzát is és a beszállítandó mennyiséget e mérés végösszegének alapján kell kiszámítani. Az államnak beszállítandó mennyiséget a tulajdonos az elsőosztályu búzából köteles beszállítani.

MENTESÍTÉSEK

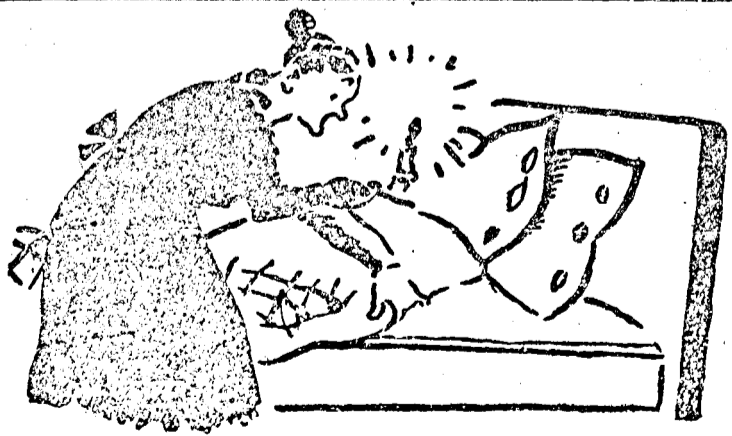
A beszállítás alól csak az állami és a REAZIM mintagazdaságok, a mezőgazdasági kísérleti intézetek és iskolák mintagazdaságai, továbbá a mezőgazdasági kamarák, a Román Akadémia, az elismert és a hivatalos lapban a földművelésügyi minisztérium által is mintagazdaságnak minősített mintagazdaságok mentesek. Ezeknél a gazdaságoknál is azonban a mentesítés csak a faj- és válogatott búzára vonatkozik.

A kereskedelem- és iparügyi minisztérium kötelezi az INCOOP gyűjtőszerveit arra, hogy a faj- és válogatott búzát külön helyiségben raktározzák. Az INCOOP az összegyűjtött gabonával csakis a legfelsőbb ellenőrző bizottság engedélye alapján rendelkezhetik. A gyűjtőszervek nem fogadhatnak el személyes gabonát, ha a termelő tiszta búzával is rendelkezik. Ha azonban más hiányában ilyet elfogadnának, azt külön raktárakban kell elraktározni. Az ilyen gabonát a cséplési bizottságok a cséplési naplóban külön kell bejegyezzék.

Végezetül a kereskedelem- és iparügyi minisztérium utasítása kimondja, hogy mindazokat a személyeket, akik a gabonagyűjtés, elraktározás és a gabona minőségének megőrzése körül bármilyen néven nevezendő visszaélést követnek el, a hatóságok kötelesek azonnal letartóztatni.

Az Erdélyi Népi Kárpát Egyesület augusztus második felében többnapos kirándulást rendez a következő utiránnyal: Nagyvárád — Vaskőh — Rézbánya — Bihar-kapu. A kirándulás végzetével Menyházára mennek, ahol turista-találkozó és Czárán-emlékinneptély lesz. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

A Népvédelem és a Demokraták Nők Szövetségének kolozsvári szervezete felhívja a város lakosságát, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg augusztus 1-én, pénteken délután 6 órakor a Népvédelem disztionerében, Szabad-ságtér 10 alatt, hogy méltó keretek között emlékezzünk meg **ELENA PAVEL** antifasiszta harcosról, halálának negyedik évfordulójára alkalmából.

Egy polos százat csinál...

miért várja meg az álmallan éjszakák vérengzését?... A gyanus sarkokat hintse be **ATOM G. G.**-vel — még ma — s a problémát egész nyárra elintézte! Ez az a szer, amely löbbet nvujt, mint amennyit vól. Halálása 6 hónapig teljes védelmet nyújt. — Egy biztos: **ahol ATOM G. G. van — ott poloska nincs!**... Erre mérget vehet! Kapható minden szaküzletben.